

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони розміщення рекламоносіїв поза межами населених пунктів у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування та над нею”

1. Мета

Метою проєкту акта є покращення естетичного сприйняття позаміських автомобільних доріг, як цілісного лінійного комплексу, що базується на стандартах гармонізації інфраструктури і сприятиме імплементації українського законодавства до міжнародних норм у сфері безпеки автомобільних доріг і дорожнього руху та створить умови для пришвидшення інтеграції автомобільних доріг до міжнародної транспортної мережі.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Статтею 1 Закону України “Про автомобільні дороги” визначено, що автомобільна дорога це лінійний комплекс інженерних споруд, призначений для безперервного, безпечного та зручного руху транспортних засобів, а до інженерного облаштування віднесено спеціальні споруди та засоби, призначені для забезпечення безпечних та зручних умов руху (освітлення, технологічного зв’язку, вимірювання вагових і габаритних параметрів транспортних засобів, примусового зниження швидкості руху, технічні засоби (прилади контролю) для фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі тощо).

Тобто зовнішня реклама не належить до інженерного облаштування автомобільних доріг і відповідно до статті 9 цього закону не віднесена до складових автомобільної дороги загального користування у межах смуги відведення і не належить до регуляторів дорожнього руху.

Досвід розвинених країн Європи, зокрема, Німеччини, Австрії, Словенії, Польщі, Чехії та інших свідчить про відсутність на автомобільних дорогах рекламоносіїв, що забезпечує комфорт та безпеку дорожнього руху.

Європейською угодою про міжнародні автомагістралі (Женева, 15.11.1975) (пункт VII.4 розділу VII “Ландшафт” додатку II) визначено, що з метою безпеки і естетичних вимог по сторонах міжнародних доріг забороняється розміщення рекламних щитів.

Конвенцією про дорожній рух (Відень, 08.11.1968) (підпункт ii) пункт d) стаття 4) та Конвенцією про дорожні знаки й сигнали (Відень, 08.11.1968) (стаття 4) визначено, що договірні сторони зобов’язуються вжити заходів, що забороняють розміщувати плакати, афіші, наносити розмітку й установлювати

пристрої, які або можуть бути прийняті за сигнальні знаки або інші технічні засоби регулювання руху, або зменшувати їхню видимість або ефективність, або засліплювати водіїв та відволікати їхню увагу, створюючи тим самим небезпеку для дорожнього руху.

У пункті 15.3.2.3 “Розміщення рекламоносіїв” пункту 15.3 глави 15 “Реклама і безпека дорожнього руху” зведеної резолюції про дорожній рух, прийнятої на засіданні Робочої групи по безпеці дорожнього руху Комітету по внутрішньому транспорту Європейської економічної комісії Економічної і Соціальної Ради Організації Об’єднаних Націй, що відбулось 14.08.2009 (ECE/TRANS/WP.1/123), серед іншого:

у загальних правилах зазначено, що “розміщення рекламоносіїв в межах смуги відведення доріг і над нею необхідно забороняти”;

у пункту і) “Автомагістралі і подібні дороги” Правил, обумовлених типом інфраструктури зазначено, що “За межами населеного пункту розміщення рекламоносіїв і рекламних вивісок переважно слід забороняти з обох сторін автомагістралі або дороги подібного типу по змісту пункту 4 статті 25 Конвенції про дорожній рух 1968 року, якщо вони знаходяться в полі зору водіїв, або в іншому випадку, на відстані менше 200 метрів (або іншій відстані, визначеному національним законодавством), виміряному від зовнішнього краю проїзної частини” (пункт а);

у пункту ii) “Інші дороги” Правил, обумовлених типом інфраструктури зазначено, що “За межами населеного пункту розміщення рекламоносіїв і рекламних вивісок необхідно забороняти з обох сторін дороги на мінімальній відстані, виміряній від зовнішнього краю проїзної частини, яку необхідно визначати в національному законодавстві.”.

Наявність рекламоносіїв у смузі відведення автомобільних доріг загального користування є також одним із факторів, що не забезпечує інтеграцію автомобільних доріг загального користування до європейської транспортної системи.

За даними моніторингу, проведеного службами відновлення та розвитку інфраструктури в областях, у смугах відведення автомобільних доріг загального користування та над нею встановлено близько 6,7 тис. штук рекламоносіїв, розміщення яких підпадатиме під дію Закону.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується внесення змін та доповнень до статті 16 Закону України “Про рекламу” та статті 38 Закону України “Про автомобільні дороги” щодо заборони розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування та над нею.

Проект акта набиратиме чинності з дня його опублікування, та вводиться в дію через три місяці після припинення або скасування дії воєнного стану.

Документи дозвільного характеру на розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування та над нею, строк дії яких закінчується у період дії воєнного стану, вважаються такими, дію яких продовжено на період дії воєнного стану та до кінця календарного року, в якому припинено або скасовано воєнний стан, але не менше трьох місяців з дня його припинення чи скасування.

Демонтаж рекламоносіїв, які підпадають під дію цього Закону, здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України “Про рекламу”;

Закон України “Про автомобільні дороги”;

Закон України “Про дорожній рух”;

Закон України “Про транспорт”;

Закон України “Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об’єднань юридичних осіб”;

Конвенція по дорожній рух (Відень, 08.11.1968);

Конвенція про дорожні знаки й сигнали (Відень, 08.11.1968);

Європейська Угода про міжнародні автомагістралі (Женева, 15.11.1975);

постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2003 № 2067 “Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами”;

постанова Кабінету Міністрів України від 05.12.2012 № 1135 “Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих органів

Відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” буде проведено публічне громадське обговорення проекту акта у формі електронних консультацій з громадськістю.

Оприлюднення та звіт за результатами публічного громадського обговорення буде розміщено на офіційному вебсайті Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України (розділ «Прозорість»; підрозділ «Громадське обговорення»).

Проект акта попередньо погоджено Міністерством розвитку громад та територій України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством економіки України, Міністерством фінансів України, Міністерством внутрішніх справ України, Національною поліцією України.

Обласні державні адміністрації (обласні військові адміністрації) офіційно підтримали законопроект.

Тільки в період з 2022 року по теперішній час Агентство відновлення та розвитку інфраструктури України (Агентство відновлення) відповідно до Типових правил розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2012 № 1135, за поданням обласних державних адміністрацій (обласних військових адміністрацій), прийняло рішення про демонтаж близько 400 рекламних засобів, розміщених з порушенням нормативно-правових актів.

При цьому представники рекламного бізнесу не брали участі у публічних громадських обговореннях проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони розміщення рекламоносіїв поза межами населених пунктів у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування та над нею», які проводились в період з 08 серпня по 08 вересня 2024 року та з 14 травня по 16 червня 2005 року (розміщено на офіційному вебсайті Агентства відновлення в підрозділі «Громадське обговорення» розділу «Громадськості»), а також в обговоренні аналізу регуляторного впливу зазначеного проекту акта, який було розміщено на офіційному вебсайті Агентства відновлення в підрозділі «Діяльність» підрозділі «Регуляторна діяльність», 23 січня 2024 року, 07 жовтня 2024 року та 23 липня 2025 року

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положень, що:
 стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
 стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
 містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проєкт акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта позитивно вплине на безпеку позаміських автомобільних доріг, покращить їх естетичне сприйняття та створить умови для пришвидшення інтеграції автомобільних доріг до міжнародної транспортної мережі.

Вплив реалізації акта на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Громадяни	Зменшення інформаційного навантаження на громадян (пасажирів) і водіїв та поліпшення їхнього психофізіологічного сприйняття умов дорожнього руху	Відсутність зовнішньої реклами дасть змогу водіям транспортних засобів своєчасно реагувати на зміну дорожньої обстановки та організацію дорожнього руху
Держава	Покращення естетичного сприйняття автомобільної дороги, як цілісного лінійного комплексу, призначеного	Відсутність зовнішньої реклами у смугах відведення автомобільних доріг загального

	<p>для безперервного, безпечного та зручного руху транспортних засобів.</p> <p>Імплементация українського законодавства до міжнародних норм у сфері безпеки дорожнього руху</p>	<p>користування сприятиме створенню умов для інтеграції автомобільних доріг загального користування до європейської мережі</p>
<p>Суб'єкти господарювання – власники рекламоносіїв, які розміщують зовнішню рекламу на поза межами населених пунктів у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування та над нею</p>	<p>Припинення строку дії дозволів на розміщення зовнішньої реклами призведе до незначного перерозподілу ринку зовнішньої реклами з акцентом на розширення її мережі на вулиці і дороги міст та інших населених пунктів</p>	<p>Перенесення рекламоносіїв на вулиці і дороги міст та інших населених пунктів потребуватиме отримання дозволів на їх розміщення відповідно до частини 1 статті 16 Закону України “Про рекламу”</p>

Голова Державного агентства
відновлення та розвитку
інфраструктури України

Сергій СУХОМЛИН

« ____ » _____ 202_ р.